ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1989

Vyhlásené: 28.12.1989 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

169

VYHLÁŠKA
Federálneho ministerstva financií a Štátnej banky československej

z 20. decembra 1989,

ktorou sa vykonáva devízový zákon

Federálne ministerstvo financií a Štátna banka československá podľa § 56 devízového zákona č. 162/1989 Zb. (ďalej len „zákon“) ustanovujú:

§ 1
Ohlasovacia povinnosť (k § 9 zákona)

(1) Hlásenie podáva devízový tuzemec príslušnému devízovému orgánu písomne. Hlásenie musí obsahovať všetky údaje týkajúce sa jeho predmetu.

(2) Príslušný devízový orgán[1]) môže dohodnúť s devízovým tuzemcom - právnickou osobou, ktorá je povinná podať hlásenie, dlhšiu lehotu pre splnenie ohlasovacej povinnosti.

(3) Povinnosť ustanovená devízovému tuzemcovi - právnickej osobe v § 9 ods. 5 zákona sa nevzťahuje na devízový peňažný ústav.

§ 2
Starostlivosť o pohľadávky (k § 11 zákona)

Devízový tuzemec - právnická osoba sa nemusí domáhať splnenia svojich pohľadávok voči devízovým cudzozemcom žalobou, ak trovy vedenia sporu by boli neúmerné výške pohľadávky alebo ak nemožno dôvodne očakávať kladný výsledok sporu.

Ponuková povinnosť

§ 3
[k § 12 ods. 1 písm. a) zákona]

Devízový tuzemec - právnická osoba, ktorá nemá určený rozsah ponukovej povinnosti záväzným výstupom štátneho plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja alebo devízového plánu, je povinná ponúknuť za československú menu devízovému peňažnému ústavu na kúpu 30 percent získaných devízových prostriedkov. Úľava ustanovená v § 12 ods. 2 písm. b) zákona tým nie je dotknutá.

§ 4
(k § 12 ods. 6 zákona)

(1) Devízový tuzemec - fyzická osoba má pri plnení ponukovej povinnosti predajom devízových prostriedkov v menách, ktoré nie sú zameniteľné, nárok na výplatu odberných poukazov vydaných

podľa osobitných predpisov,[2]) ak ide o:

a) úspory zo zahraničných pracovných ciest,

b) úspory z pracovných príjmov vyplácaných československými alebo zahraničnými orgánmi a organizáciami osobám vysielaným do socialistických štátov,

c) honoráre.

(2) Pri kúpe odberných poukazov za menu uvedenú v odseku 1 sa použije kurz určený Štátnou bankou československou podľa osobitných predpisov.[3])

§ 5
(k § 16 zákona)

Devízový tuzemec - fyzická osoba a devízový tuzemec - právnická osoba, pokiaľ ide o cirkev alebo nadáciu, môže splniť ponukovú povinnosť podľa § 12 zákona kúpou tovaru alebo prijatím služieb za devízové prostriedky u tuzemskej právnickej osoby oprávnenej na túto činnosť podľa osobitných predpisov[4]) alebo kúpou odberných poukazov.[2])

Zmluvné prevzatie peňažných záväzkov a platenie v prospech devízových cudzozemcov (k § 23 a 24 zákona)

§ 6

(1) Devízový tuzemec môže takisto bez devízového povolenia zmluvne prevziať peňažný záväzok voči devízovému cudzozemcovi a platiť na jeho splnenie na jeho cudzozemský účet vedený v československej mene alebo do zahraničia, ak ide o:

a) príspevky z členstva v medzinárodnej nevládnej organizácii, pokiaľ preukáže, že jeho členstvo bolo registrované príslušným tuzemským orgánom,

b) nepredvídané výdavky spojené s dopravou alebo odťahom poškodených a havarovaných motorových vozidiel zo zahraničia na československé štátne hranice,

c) výdavky za nevyhnutné lekárske ošetrenie v zahraničí,

d) výdavky spojené s úmrtím osôb, ktoré zomreli pri pobyte v zahraničí, ako aj s ich pohrebom v zahraničí, alebo s prevozom zomretých, resp. ich pozostatkov do tuzemska,

e) sumy určené na základe správnych a iných rozhodnutí československých úradov alebo organizácií v prípadoch úrazu alebo iného ublíženia na zdraví a poškodenia majetku,

f) poplatky za obstaranie úradných dokladov v zahraničí potrebných na prejednanie dedičstva, výživného alebo dôchodku,

g) vecné výdavky spojené s účasťou na medzinárodných festivaloch, prehliadkach, súťažiach, výstavách a obdobných akciách v zahraničí, pokiaľ táto účasť bola príslušnými československými orgánmi schválená,

h) sumy na úhradu pokút a kaucií vymeraných príslušnými zahraničnými orgánmi,

i) poplatky za prihlášky na výstavy drobného zvieratstva usporadúvané v zahraničí alebo náhrady za krytie čistokrvných zvierat v zahraničí,

j) podpory devízovým cudzozemcom do výšky 2000 Kčs ročne, ak devízový tuzemec preukáže originálnymi dokladmi alebo ich overenými odpismi, že ide o naliehavý a sociálne odkázaný prípad. Vo výnimočných prípadoch možno tento doklad nahradiť čestným vyhlásením devízového tuzemca,

k) výdavky spojené s údržbou hrobov v zahraničí,

l) sadzby a colné poplatky uhrádzané poštovej správe krajiny určenia za poštové zásielky dodané bez poplatkov a dávok.

(2) Výšku platieb uvedených v odseku 1 musí devízový tuzemec preukázať dokladmi. V prípadoch uvedených pod písmenom c) potvrdením príslušného tuzemského zdravotníckeho zariadenia o nevyhnutnosti lekárskeho zákroku, v prípadoch kaucií uvedených pod písmenom h) potvrdením československého zastupiteľského úradu alebo Federálneho ministerstva zahraničných vecí.

(3) Devízový tuzemec môže bez devízového povolenia prevziať peňažný záväzok voči devízovému cudzozemcovi uvedený v odseku 1 písm. i), j), k), pokiaľ z neho vyplýva povinnosť splniť ho platbou do zahraničia len vtedy, ak mu devízový peňažný ústav pred prevzatím záväzku potvrdí, že si môže v ňom nakúpiť za československú menu devízové prostriedky potrebné na splnenie tohto záväzku.

§ 7

Devízový tuzemec môže bez devízového povolenia zmluvne prevziať peňažný záväzok voči devízovému cudzozemcovi a pri plnení tohto záväzku platiť v prospech devízového cudzozemca v tuzemsku v československej mene v hotovosti alebo na jeho cudzozemský účet vedený v československej mene:

a) za tovar alebo služby v rozsahu jeho oprávnenia na zahraničnoobchodnú činnosť,[4])

b) za tovar nakúpený v kultúrnych strediskách a obdobných obchodných zariadeniach cudzích štátov v tuzemsku,

c) za materiály poskytnuté alebo požičané zahraničnými právnickými a fyzickými osobami, pokiaľ sa tieto materiály vzťahujú na predmet činnosti tuzemskej právnickej osoby, včítane poštovného za vrátenie požičaných materiálov,

d) za používanie majetku devízového cudzozemca devízovým tuzemcom - právnickou osobou (napr. dopravný prostriedok, miestnosť, zariadenie),

e) za nevyužité letenky, cestovné lístky, benzínové poukážky z ciest v tuzemsku,

f) cenu žrebov

g) vstupné pri vystúpeniach zahraničných súborov, divadiel, cirkusov a iných kultúrnych akciách usporadúvaných v tuzemsku,

h) ceny získané pri účasti na športových, kultúrnych a obdobných súťažiach usporadúvaných v tuzemsku,

i) sumy za výhry získané v lotériách a stávkových hrách schválených príslušnými československými orgánmi,

j) konzulárne poplatky včítane vízových poplatkov a všetky vedľajšie poplatky včítane úhrad hotových výdavkov,

k) odmenu na základe pracovnoprávneho vzťahu,

l) štipendiá zahraničných študentov študujúcich v tuzemsku na vysokých školách a výdavky spojené so stážami devízových cudzozemcov v tuzemsku,

m) úhradu vecných výdavkov devízového cudzozemca spojenú s jeho účasťou na medzinárodných festivaloch, prehliadkach, súťažiach, výstavách a obdobných akciách usporadúvaných v tuzemsku,

n) nájomné z tuzemských nehnuteľností devízových cudzozemcov na účty nájomného,

o) poistnú náhradu z poistiek platných v tuzemskej poisťovni v československej mene,

p) honoráre za jednotlivé články, preklady, recenzie, prednášky, konzultácie, odborné posudky,

r) honoráre za zmluvné použitie diel v tuzemsku platené subjektom autorských práv prostredníctvom oprávnenej právnickej osoby,

s) odmeny za využitie vynálezov, priemyselných vzorov a zlepšovacích návrhov ich autorom alebo spoluautorom - devízovým cudzozemcom prostredníctvom na to oprávnenej právnickej osoby,

t) za zberné suroviny a za vratné obaly ponúknuté devízovým cudzozemcom príslušnej tuzemskej organizácii.

§ 8

Devízový tuzemec - fyzická osoba môže takisto bez devízového povolenia zmluvne prevziať v zahraničí peňažný záväzok voči devízovému cudzozemcovi, ak na splnenie tohto záväzku môže použiť devízové prostriedky získané počas svojho pobytu v zahraničí výhrou v lotérii alebo v inej obdobnej hre (napr. stávkové hry).

§ 9

(1) Devízový tuzemec - fyzická osoba môže bez devízového povolenia platiť v tuzemsku za devízového cudzozemca, ktorý bol predtým devízovým tuzemcom a zdržiava sa v zahraničí, jeho záväzky voči Českej štátnej sporiteľni a Slovenskej štátnej sporiteľni a voči Českej štátnej poisťovni a Slovenskej štátnej poisťovni. Devízový tuzemec - fyzická osoba, ktorá tento záväzok za devízového cudzozemca uhradila, nemá povinnosť protihodnotu tohto plnenia od devízového cudzozemca vymáhať.

(2) Devízový tuzemec - fyzická osoba môže bez devízového povolenia uhradiť za devízového cudzozemca sumu vyberanú československými orgánmi za vydanie úradného potvrdenia a nie je povinná jej protihodnotu od neho vymáhať.

§ 10
Rozsah a spôsob plnenia zákonnej vyživovacej povinnosti do zahraničia (k § 24 ods. 3 a k § 40 ods. 3 zákona)

(1) Devízový tuzemec - fyzická osoba môže bez devízového povolenia plniť zákonnú vyživovaciu povinnosť voči devízovému cudzozemcovi, ktorej výška nebola určená súdnym rozhodnutím alebo súdom schváleným zmierom, do protihodnoty sumy 600 Kčs na osobu a mesiac. Prepočet sumy 600 Kčs sa vykoná príslušným kurzom určeným pre predaj devíz v kurzovom lístku Štátnej banky československej platným v deň doručenia žiadosti o uskutočnenie prevodu do zahraničia. Pri ostatných menách určí prepočítacie pomery Štátna banka československá.

(2) Plnenie zákonnej vyživovacej povinnosti podľa odseku 1 sa môže uskutočniť len do štátu, ktorý je zmluvnou stranou medzinárodnej zmluvy upravujúcej vymáhanie a prevody výživného alebo v ktorom sa neuplatňujú devízové obmedzenia na tieto prevody do tuzemska alebo v ktorom sa pripúšťajú tieto prevody za podmienky vzájomnosti.

(3) Prevody výživného do zahraničia vykonávajú devízové peňažné ústavy na základe žiadosti devízového tuzemca o uskutočnenie prevodu. Devízový tuzemec musí preukázať, že zákonná vyživovacia povinnosť trvá.

Nakladanie s pohľadávkami a inými hodnotami (k § 26 zákona)

§ 11

Devízový tuzemec - fyzická osoba môže bez devízového povolenia použiť v zahraničí svoju pohľadávku voči devízovému cudzozemcovi, ktorej prevod do tuzemska nemožno uskutočniť na základe zahraničného právneho predpisu, až do výšky 50 percent sumy vyplatenej zahraničným peňažným ústavom.

§ 12

Devízové povolenie sa nevyžaduje:

a) na úhradu zahraničných daní a poplatkov z pohľadávok devízových tuzemcov voči devízovým cudzozemcom,

b) na úhradu preukázateľnej odmeny a výdavkov cudzozemským splnomocnencom zastupujúcim devízových tuzemcov pri prejednávaní ich dedičských nárokov, nárokov na výživné a dôchodok zo zahraničia alebo pri predaji ich nehnuteľností v zahraničí,

c) na platenie výdavkov spojených so správou a udržiavaním zahraničných nehnuteľností devízových tuzemcov, z pohľadávok vzniknutých v zahraničí z výnosu týchto nehnuteľností, ako aj na platenie bežných úrokov a splátok hypotečných pôžičiek dojednaných v súlade so zákonom,

d) na úhradu depozitných poplatkov a výdavkov platených zahraničným peňažným ústavom za úschovu a správu cenných papierov na ťarchu pohľadávok z ich výnosov.

§ 13

Devízový tuzemec - právnická osoba, na ktorú sa nevzťahuje úľava ustanovená v zákone,[5]) môže bez devízového povolenia odpísať pohľadávku voči devízovému cudzozemcovi predstavujúcu v jednotlivom prípade najviac protihodnotu 50 000 Kčs vypočítanú kurzom danej cudzej meny podľa druhu platby ku dňu splatnosti tejto pohľadávky, pokiaľ sa vyčerpali všetky právne možnosti na jej uplatnenie a vymáhanie. Ustanovenie § 2 tým nie je dotknuté.

§ 14
[k § 28 ods. 2 písm. b) zákona]

Vyjadrenie,[6]) že nejde o historické mince, vydávajú Národné múzeum v Prahe, Moravské múzeum v Brne, Slovenské národné múzeum v Bratislave, Česká numizmatická spoločnosť a Slovenská numizmatická spoločnosť.

Vývoz a dovoz peňažných prostriedkov v československej mene (k § 33 zákona)

§ 15

(1) Devízový tuzemec - fyzická osoba môže bez devízového povolenia vyvážať do zahraničia v cestovnom styku peňažné prostriedky v československej mene do výšky 500 Kčs.

(2) Devízový cudzozemec môže bez devízového povolenia doviezť do tuzemska a vyviezť z tuzemska v cestovnom styku peňažné prostriedky v československej mene do výšky 100 Kčs. Devízový cudzozemec môže na základe medzinárodnej zmluvy bez devízového povolenia doviezť peňažné prostriedky v československej mene vo výške nad 100 Kčs, pokiaľ preukáže orgánom colnej správy potvrdením banky svojej krajiny, že mu tieto prostriedky na cestu do tuzemska predala. Najviac do tejto výšky môže devízový cudzozemec peňažné prostriedky v československej mene vyviezť späť do štátu svojho bydliska alebo trvalého pobytu.

(3) Devízový tuzemec - fyzická osoba, ktorá pracuje v zahraničí, a devízový cudzozemec - fyzická osoba, ktorá pracuje v tuzemsku a prekračuje za účelom výkonu zamestnania v pohraničnom styku štátne hranice, môže bez devízového povolenia vyvážať najviac 100 Kčs na osobu s podmienkou, že tieto peniaze v zahraničí nepoužije a dovezie ich späť do tuzemska.

(4) Devízový cudzozemec pracujúci dlhodobo v tuzemsku môže v prípade cesty do zahraničia za účelom čerpania dovolenky, z rodinných dôvodov, krátkodobej služobnej cesty a pod. bez devízového povolenia vyviezť do zahraničia okrem sumy uvedenej v odseku 2 peňažné prostriedky v československej mene do výšky 500 Kčs s podmienkou, že ich dovezie späť do tuzemska. Tieto prostriedky je povinný nechať si pri vývoze potvrdiť orgánmi colnej správy.

§ 16

Devízový tuzemec a devízový cudzozemec môže bez devízového povolenia vyvážať v cestovnom styku okrem súm určených v § 15 československé platné mince zo striebra v počte do dvoch kusov z každej hodnoty za podmienky, že ich nakúpil od Štátnej banky československej alebo devízového peňažného ústavu alebo od inej právnickej osoby, ktorej bolo udelené povolenie podľa osobitných predpisov,[7]) a predloží o tom potvrdenie.

§ 17

Devízový tuzemec a devízový cudzozemec môže bez devízového povolenia vyvážať do zahraničia najviac päť ročníkových sád platných československých mincí.

§ 18

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1990.

Minister financií Československej socialistickej republiky:

Ing. Klaus CSc. v. r.

Predseda Štátnej banky československej:

Ing. Potáč v. r.

1) § 7 zákona.

2) Vyhláška Federálneho ministerstva zahraničného obchodu a Federálneho ministerstva financií č. 8/1981 Zb. o odberných poukazoch PZO Tuzex.

3) Zákon č. 130/1989 Zb. o Štátnej banke československej.

4) Zákon č. 42/1980 Zb. o hospodárskych stykoch so zahraničím v znení neskorších predpisov (úplné znenie zákona č. 184/1988 Zb.).

5) § 26 ods. 2 písm. c) zákona.

6) § 28 ods. 2 písm. b) zákona.

7) Zákon č. 158/1989 Zb. o bankách a sporiteľniach.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.